

วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร

MUT Journal of Business Administration

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568)

Volume 22 Number 1 (January – June 2025)

**การขับเคลื่อนธุรกิจด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
กรณีศึกษา: บริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลม์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด**

**Driving Business with an Economic Model
for Sustainable Development
A Case Study: Chiang Mai Rock Climbing Adventure
Company Limited**

Received: May 23, 2024

Revised: March 3, 2025

Accepted: March 17, 2025

ดิฏฐชัย จันทรคุณา Dittachai Chankuna¹ ศติจันทร ปัญจทวิ Sasijan Panjatawee^{2,*}

¹ D.B.A., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการกีฬา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ เชียงใหม่ ประเทศไทย

² M.B.A., อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการกีฬา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่ เชียงใหม่ ประเทศไทย

¹ D.B.A., Assistant Professor, Bachelor of Business Administration in Sports Management Program, Faculty of Liberal Arts, Thailand National Sports University, Chiang Mai Campus, Chiang Mai, Thailand

² M.B.A., Lecturer, Bachelor of Business Administration in Sports Management Program, Faculty of Liberal Arts, Thailand National Sports University, Chiang Mai Campus, Chiang Mai, Thailand

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลม์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด และทดสอบรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลม์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด การวิจัยเป็นแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกลักษณะการดำเนินงานตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่

* E-mail: sasijan.tnsu.cmi@gmail.com

ยังยืนจากผู้บริหารของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลมมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด จำนวน 16 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง การวิจัยเชิงปริมาณเป็นการสำรวจสภาพจริงการดำเนินงานด้วยแบบสอบถามจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลมมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด รวม 396 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามทฤษฎีฐานรากและสรุปข้อมูลแบบอุปนัย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันและวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้การดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลมมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ในระดับมาก โดยด้านที่เป็นการเงินอยู่ในระดับมาก และด้านที่ไม่ใช่การเงินอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกไคลมมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งประกอบด้วย 25 ตัวแปร 5 ปัจจัย เศรษฐกิจสีเขียวมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานทั้งด้านที่เป็นการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คุณค่าของงานวิจัยคือ การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการในการขับเคลื่อนธุรกิจตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: โมเดลเศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน บีซีจีโมเดล ธุรกิจกีฬา การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ABSTRACT

The objectives of this research are to examine the operations of Chiang Mai Rock Climbing Adventure Company Limited (CMRCA) and to validate a structural equation model of the economic model for sustainable development in relation to the company's performance. A mixed-methods approach was employed. The qualitative research involved in-depth interviews with 16 purposively selected executives of CMRCA to explore the company's operations in accordance with the economic model for sustainable development. The quantitative research was conducted to survey the actual operational conditions using questionnaires distributed to 396 stakeholders of CMRCA. Qualitative data were analyzed using grounded theory and inductive reasoning, while quantitative data were analyzed using confirmatory factor analysis and structural equation modeling.

The results revealed that the sample group perceived the operations of CMRCA at a high level, with financial aspects rated highly and non-financial aspects rated the highest. The structural equation model of the economic model for sustainable development and its impact on the company's performance was found to be consistent with the empirical data, comprising 25 variables and 5 confirmed factors. The green economy significantly influenced both financial and non-financial performance. The value of this research lies in demonstrating the relationship between the economic model for sustainable development and business performance in the

sports industry, thereby fostering confidence among entrepreneurs to drive their businesses in alignment with the economic model for sustainable development.

Keywords: Economic Model, Sustainability Development, BCG Model, Sport Business, Sport Tourism

บทนำ

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Economic Model for Sustainable Development) หรือ โมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (BCG Economy Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจแนวใหม่ที่เหมาะสมการพัฒนา 3 ด้านหลักเข้าไว้ด้วยกัน คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านสังคม เศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการรักษาสິงแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม (Jeenaboonrueang, 2022) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการนำแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับ 4 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curves) ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมพลังงานและวัสดุ อุตสาหกรรมสุขภาพและการแพทย์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย และถูกประกาศให้เป็นวาระแห่งชาติ (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022)

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้รับการยอมรับให้นำมาใช้ในอุตสาหกรรมกีฬา โดยคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ ประกาศแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีนโยบายเร่งด่วน นโยบายที่ 1 คือ ส่งเสริมการพัฒนาการกีฬาที่มีการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญในแนวทางที่ 2.1 คือ การสร้างการรับรู้ ทัศนคติ และความตระหนัก เพื่อส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนให้เป็นวิถีชีวิต โดยข้อ 2.1.2 ระบุให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาดตามความปกติใหม่ (New Normal) ที่มุ่งเน้นในมาตรการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย รวมทั้งการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาจากประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง โดยบูรณาการความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เช่น 1) การจัดการแข่งขันกีฬาในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ 2) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในทุกโครงการ/กิจกรรม (Sport Every Event: SEE) รวมถึงการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา สอดแทรกในการจัดงานประจำของท้องถิ่น และ 3) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายประจำวันในสถานประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐ (Ministry of Sports and Tourism, 2023) ในปัจจุบัน นักวิชาการเสนอการประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ในภาคทฤษฎีสำหรับการจัดการแข่งขันกีฬา การ

จัดการกีฬา และการส่งเสริมการออกกำลังกาย (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022; Noriya *et al.*, 2023) แต่การนำไปใช้จริงในภาคปฏิบัติเพื่ออธิบายหรือทำความเข้าใจผลการดำเนินงานของธุรกิจใต้อุตสาหกรรมกีฬายังมีหลักฐานเชิงประจักษ์จำนวนน้อย (Panjasilpa and Prayurhong, 2022)

งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นแนวโน้มที่ดีว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดยในโรงแรมสีเขียวยืนยันว่ารูปแบบการจัดการโรงแรมสีเขียวมีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Duangsa *et al.*, 2019) และเมื่อมีการศึกษาในระดับเศรษฐศาสตร์จุลภาค (Microeconomics) ของอุตสาหกรรมมีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจในห้างหุ้นส่วนจำกัด ดอยตุงธัญพืช โดยเฉพาะผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน (Jeenaboonrueang, 2022) ทั้งนี้ สำหรับธุรกิจศูนย์ฝึกกีฬาเทนนิสในประเทศไทย พบว่านวัตกรรมมีอิทธิพลต่อทั้งความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงาน (Panjasilpa and Prayurhong, 2022) ซึ่งหากพิจารณาโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นนวัตกรรมแล้ว อาจมีความเป็นไปได้ว่าจะพบความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน นั่นคือ การศึกษาเพื่อยืนยันข้อค้นพบเชิงประจักษ์สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการดำเนินงานของธุรกิจใต้อุตสาหกรรมกีฬา ช่วยเติมเต็มช่องว่างในการวิจัยเพื่อนำไปสู่คำตอบที่น่าเชื่อถือสำหรับการนำไปใช้ในเศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics)

บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด เป็นธุรกิจกีฬาที่ให้บริการกีฬาปีนหน้าผา และจำหน่ายอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง มีความน่าสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการดำเนินงาน เนื่องจากการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแบบจำลองโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย BCG Blueprint (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022; Jeenaboonrueang, 2022) ตัวอย่างเช่น ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ มีการนำเทคโนโลยีหรือเครื่องมือสมัยใหม่มาใช้ในการให้บริการปีนหน้าผา มีการใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการสมัยใหม่มาใช้ทดแทนแรงงานคนในการให้บริการ รวมทั้งใช้น้ำยาทำความสะอาดเอนกประสงค์ชนิดชีวภาพทำความสะอาดอุปกรณ์ปีนหน้าผา ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน มีการใช้วัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้สำหรับอุปกรณ์ปีนหน้าผา มีการนำเศษวัสดุที่ใช้แล้วจากการให้บริการกลับมาใช้ประโยชน์ด้านอื่น และด้านเศรษฐกิจสีเขียว มีการเลือกวัสดุในการให้บริการปีนหน้าผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการใช้พลังงานทางเลือกในการให้บริการปีนหน้าผา รวมทั้งมีการฝึกสอนปีนหน้าผาให้ผู้รับบริการคำนึงถึงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม นอกจากนี้ บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ครองส่วนแบ่งทางการตลาดในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นอันดับที่ 1 ในจังหวัดเชียงใหม่ และมีการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 (COVID-19) (Chankuna *et al.*, 2021) ซึ่งจะถือเป็นต้นแบบสำหรับเศรษฐศาสตร์จุลภาคและสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566 – 2570)

ดังนั้น การอธิบายการขับเคลื่อนบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ด้วยแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงถือว่ามีผลสำคัญ นอกจากนี้ การทดสอบรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่

ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด จะเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการกำหนดกลยุทธ์หรือจัดการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่ความไปเปรียบในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืน งานวิจัยนี้จึงถูกตั้งชื่อว่า การขับเคลื่อนธุรกิจด้วยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด

คำถามนำการวิจัย

1. การรับรู้การดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ด้านที่เป็นการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงินอยู่ในระดับใด
2. รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้การดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ด้านที่เป็นการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน
2. เพื่อทดสอบรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้ประกอบการและผู้บริหารบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด มีข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจพัฒนาการดำเนินงาน
2. บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด สามารถเป็นต้นแบบการบริหารจัดการธุรกิจกีฬาที่ใช้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมสำหรับงานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างโมเดลสมมติฐานของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด โดยนำเสนอผลการทบทวนวรรณกรรมเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และโมเดลสมมติฐาน ตามรายละเอียดดังนี้

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Economic Model for Sustainable Development) หรือ โมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (BCG Economy Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจแนวใหม่ เป็นแนวคิดที่ถูกพัฒนา มาจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Environmental Economics) และแนวคิดเศรษฐศาสตร์ว่าด้วย ระบบนิเวศ (Ecological Economics) โดยแนวคิดดังกล่าวได้รับการศึกษามาเป็นระยะเวลานานเกือบ ทศวรรษ และได้พัฒนามาเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจบีซีจีโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการผลิต งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านความยั่งยืน (Sustainable Development Research) ทั้งในมิติ ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (D'Amato *et al.*, 2017; Maimun *et al.*, 2022; Noriya *et al.*, 2023) โดยแนวคิดดังกล่าวได้รับการพิจารณา และยอมรับในระดับสากลสำหรับเป็นทางออกเพื่อแก้ไข ความท้าทายในระดับโลก (Grand Challenge) ที่พลเมืองของทุกประเทศกำลังเผชิญอยู่ อาทิ การ เปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน ปัญหาทางด้านสุขภาพของ ประชากรโลก และการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอุตสาหกรรม (Korhonen *et al.*, 2018; Loiseau *et al.*, 2016) ประเด็นของเศรษฐกิจบีซีจีถูกหยิบขึ้นมาอภิปรายในการประชุมระดับโลก รวมถึงเวทีที่ เกี่ยวข้องกับการประกาศปฏิญญาร่วมระหว่างประเทศ เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีจัดตั้งสภา เศรษฐกิจชีวภาพในระดับรัฐบาลกลางเมื่อ ค.ศ. 2000 โดยกระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์แห่ง สหพันธ์รัฐเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก จากนั้นใน ค.ศ. 2013 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเผยแพร่กล ยุทธ์นโยบายแห่งชาติด้านเศรษฐกิจชีวภาพซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับทรัพยากรหมุนเวียนและกระบวนการ เทคโนโลยีชีวภาพเป็นพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมหลายอุตสาหกรรม (Maimun *et al.*, 2022)

สำหรับประเทศไทยมีรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development) ผ่านแผนการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (National Economic and Social Development Plan) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 – 2509) ได้เริ่มมี ประกาศใช้ในสมัยของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ในช่วงแรกของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเพื่อ ยกระดับรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร (National Income per Capita) ภาคการเกษตรได้รับการส่งเสริม ให้เป็นสาขายุทธศาสตร์ในการสร้างการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ โดยการเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การปลูกข้าว และสินค้าการเกษตรแบบที่ยังไม่แปรรูป (Primary Product) เป็นสินค้าหลักที่นำรายได้ เข้าสู่ประเทศไทย (Kaosa-ard, 1998) แม้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะสามารถลดความ ยากจนและสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว แต่หากการพัฒนาดังกล่าวมุ่งเน้นเพียง ประเด็นด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดปัญหาที่ตามมาในมิติทางด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ ความไม่เสมอภาคของการกระจายรายได้ (Income Inequality) อันนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ สูงขึ้น และความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ ดังนั้นเพื่อแก้ไขและปรับปรุงรูปแบบการ พัฒนาเศรษฐกิจในอดีตที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีโดยการนำของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์ โอชา จึงมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2565 ในการนำโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022)

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นรูปแบบในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยอาศัยการพัฒนาเศรษฐกิจย่อย 3 ประเภท ในการขับเคลื่อนการพัฒนาได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Bugge *et al.*, 2016; Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022; D'Amato, *et al.*, 2017; Maimun *et al.*, 2022; Noriya *et al.*, 2023)

เศรษฐกิจชีวภาพ หรือเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพที่มีอยู่ในห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ เศรษฐกิจชีวภาพเป็นกระบวนการผลิตที่มุ่งส่งเสริมการผลิตจากการใช้ปัจจัยการผลิต และทรัพยากรทางธรรมชาติจากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่กระบวนการผลิตสินค้าและบริการโดยอาศัยพลังงาน และกระบวนการผลิตทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการใช้วัสดุเพื่อการผลิตสินค้าและบริการอย่างเต็มวงจรชีวิตเพื่อลดของเสียในกระบวนการผลิตให้เหลือน้อยที่สุดหรือไม่เหลือเลย (Zero Waste) ด้วยกระบวนการผลิตสินค้า ใช้งาน นำกลับมาใช้ใหม่ ใช้เป็นวัตถุดิบซ้ำหรือผลิตใหม่ ทั้งนี้ เศรษฐกิจหมุนเวียนถูกพัฒนามาจากความพยายามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตในยุคอุตสาหกรรมที่มีลักษณะของการผลิตเพื่อใช้แล้วทิ้งมาเป็นการผลิตที่มุ่งเน้นการออกแบบอายุของวัฏจักรการผลิตสินค้าใหม่ เพื่อสร้างปริมาณสินค้า และบริการให้ได้มากที่สุด โดยลดจำนวนการใช้ปัจจัยการผลิตรวมถึงของเสียที่เกิดขึ้นจากการกระบวนการผลิต และเกิดเป็นเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ช่วยสร้างการผลิตที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจะเกิดจากการจัดการวงจรที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัจจัยการผลิต และวัสดุเหลือใช้ที่เกี่ยวข้องรวมถึงการนำพลังงานกลับมาใช้ใหม่

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมให้มีความเท่าเทียมกัน ลดความเสี่ยง และผลกระทบในเชิงลบที่เกิดขึ้นต่อระบบนิเวศ และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าผ่านการมีส่วนร่วมของคนในสังคม ทั้งนี้ แนวคิดของเศรษฐกิจสีเขียวได้รับการกล่าวถึงเป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 1989 ซึ่งเป็นความพยายามสะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องของกลไกตลาดที่ไม่สามารถสะท้อนต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและต้นทุนทางสังคมที่สมควรถูกรวมอยู่ในราคาของสินค้าและบริการ และประเด็นดังกล่าวเป็นจุดกำเนิดของแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว และได้รับการยอมรับโดยหน่วยงานในระดับนานาชาติสืบมา เช่น โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) ธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งต่อมาในการประชุม ริโอ+20 (Rio+20 Conference) ได้มีการกล่าวถึงแนวคิดดังกล่าว และได้เริ่มมีการพัฒนาไปเป็นนโยบายระดับประเทศในหลายภูมิภาคทั่วโลก โดยมุ่งหมายให้แนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นอยู่ของคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งลดการเบียดเบียนการใช้ทรัพยากรทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยที่สุดเพื่อลดการขาดแคลนในอนาคต

กลไกในการทำงานของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่บนหลักการของการร่วมมือระหว่างภาคีที่มีส่วนร่วมระหว่างภาคเอกชนและสังคม ภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัย และภาคต่างประเทศ กล่าวคือ ภาคเอกชน สังคม และชุมชนในพื้นที่ที่มีบทบาทในการลงทุนด้านการผลิตจากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ และร่วมทำการวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา ในขณะที่

ภาครัฐมีบทบาทในการสนับสนุนภาคเอกชนด้วยการผ่อนคลายกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจภายใต้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การทดลองประกาศนโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในบางพื้นที่ (Sandbox) รวมถึงการจัดหาเงินลงทุน การสร้างแรงจูงใจ และให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ด้านการประกอบธุรกิจให้แก่ภาคเอกชน โดยหากภาคเอกชนต้องการองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจ สถาบันอุดมศึกษา และสถาบันวิจัยมีส่วนช่วยในการสร้างองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยภาคต่างประเทศมีบทบาทในการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีขั้นสูง (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022; Maimun *et al.*, 2022; Noriya *et al.*, 2023)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเริ่มได้รับความสนใจจากนักวิชาการในการเสนอแนวคิดภาคทฤษฎีเพื่อประยุกต์ใช้สำหรับอุตสาหกรรมกีฬา โดย พ.ศ. 2565 รุณนุช ชุตติพงศ์เดช และภพพิศลัย ภพอุดม (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022) ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเสนอบีซีจี บลูปรินท์ (BCG Blueprint) สำหรับเป็นแนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดแบบจำลองเศรษฐกิจบีซีจีเพื่อการจัดการแข่งขันกีฬา โดยหน่วยงาน องค์กรหรือภาคส่วนในระบบนิเวศกีฬาจะมีบทบาทในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานจากการใช้เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว เช่น ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาจพิจารณาเชิญชวนผู้ประกอบการในท้องถิ่นให้นำสินค้าหรือบริการที่ผลิตจากวัสดุชีวภาพมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการแข่งขันกีฬา ต่อมา พ.ศ. 2566 วรณชลี โนริยา และคณะ (Noriya *et al.*, 2023) อธิบายกระบวนการจัดการกีฬาในการยกระดับอุตสาหกรรมกีฬาแบบองค์รวมภายใต้แนวคิดบีซีจี โมเดล (BCG Model) ด้วยทฤษฎีระบบ (System theory) ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทรัพยากรทั้งหมดจะเป็นปัจจัยนำเข้าไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์องค์ความรู้สื่อสารแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตหรือผลการดำเนินงานที่สำคัญได้แก่ การมีสุขภาพที่ดี (Wellness) ทั้งสุขภาพปัญญา สุขภาพพฤติกรรมและสุขภาพสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม แนวคิดดังกล่าวยังไม่ถูกนำไปใช้จริงในภาคปฏิบัติของอุตสาหกรรมกีฬา

สำหรับอุตสาหกรรมอื่นมีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นแนวโน้มที่ดีของการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของธุรกิจ ในอุตสาหกรรมโรงแรม โรงแรมสีเขียวที่ผ่านการประเมินจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า มี 2 ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน ปัจจัยแรก การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ มีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ อุปกรณ์เครื่องใช้ในโรงแรม บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ผลิตจากวัสดุวัสดุธรรมชาติและหาได้ง่ายในท้องถิ่น ซื้อมาจากผู้จัดส่งในท้องถิ่นเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการขนส่งและร่วมมือกันในการลดการใช้พลังงานและการก่อให้เกิดมลภาวะ ปัจจัยนี้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.873 ปัจจัยที่สอง การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการน้ำ พลังงาน อากาศและเสียง รวมถึงเทคโนโลยีการประหยัดพลังงานและการจัดการพื้นที่สีเขียว ปัจจัยนี้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.861 (Duangsa *et al.*, 2019)

ในอุตสาหกรรมเกษตร โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด ดอยตุงธัญพืช อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเศรษฐกิจชีวภาพมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกันกับเศรษฐกิจสีเขียว อีกทั้งเศรษฐกิจหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตาม พบว่า เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Jeenaboonrueang, 2022)

อย่างไรก็ตาม ในอุตสาหกรรมกีฬา พบว่า นวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์ กับ กระบวนการ) ในธุรกิจศูนย์ฝึกกีฬาเทนนิสในประเทศไทย มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงาน กล่าวคือ การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการตามความต้องการของลูกค้า ความสามารถในการอยู่รอดท่ามกลางการแข่งขันเพื่อแย่งชิงตำแหน่งสินค้าหรือบริการตามความต้องการของลูกค้าจะส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงานของธุรกิจ (Panjasilpa and Prayurhong, 2022) ซึ่งนวัตกรรมนี้ถือว่ามีผลสอดคล้องกับนวัตกรรมโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดแบบจำลองเศรษฐกิจบีซีจีเพื่อการจัดการแข่งขันกีฬา (Chutipongdech and PHOB-UDOM, 2022) และกระบวนการจัดการกีฬาในการยกระดับอุตสาหกรรมกีฬาแบบองค์รวมภายใต้แนวคิดบีซีจี โมเดล (BCG Model) (Noriya *et al.*, 2023) ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

ดังนั้น จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงสามารถสรุปเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่ประกอบด้วย เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ทั้งผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน และผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน ได้รวม 6 เส้นทางดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1: การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการดำเนินงานของธุรกิจ

เส้นทาง	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		
	Duangsa (2019)	Panjasilpa and Prayurhong (2022)	Jeenaboonrueang (2022)
1. เศรษฐกิจชีวภาพ – ผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน	-	อาจมีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เศรษฐกิจชีวภาพ – ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน	-	อาจมีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เศรษฐกิจหมุนเวียน – ผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน	-	อาจมีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. เศรษฐกิจหมุนเวียน – ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน	-	อาจมีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. เศรษฐกิจสีเขียว – ผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน	มีอิทธิพลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน	อาจมีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เศรษฐกิจสีเขียว – ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน	มีอิทธิพลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน	อาจมีความสัมพันธ์	มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
---	---------------------------------------	-------------------	---

ที่มา: ผู้แต่ง

โมเดลสมมติฐาน

จาก 6 เส้นทางในตารางที่ 1 สามารถกำหนดสมมติฐานในการวิจัยนี้ได้ว่า รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์ มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลสมมติฐาน ประกอบด้วย 5 ปัจจัย และตัวแปรในแต่ละปัจจัยถูกเสนอโดยใช้ตัวแปรที่ได้รับการยืนยันความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิจัยในทางหุ่นส่วนจำกัด ดอยตุงธัญพืช (Jeenaboonrueang, 2022) สำหรับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ร่วมกับรายละเอียดผลการดำเนินงานของธุรกิจฟิตเนสเซ็นเตอร์ตามแนวคิดประสิทธิภาพองค์กรกีฬา (Chankuna, 2020) รวมมีตัวแปรทั้งสิ้น 25 ตัวแปร ตามรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยเศรษฐกิจชีวภาพ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (B1) การใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุน (B2) การใช้นวัตกรรมที่ทดแทนแรงงาน (B3) และการประยุกต์ใช้วัสดุธรรมชาติในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ (B4)

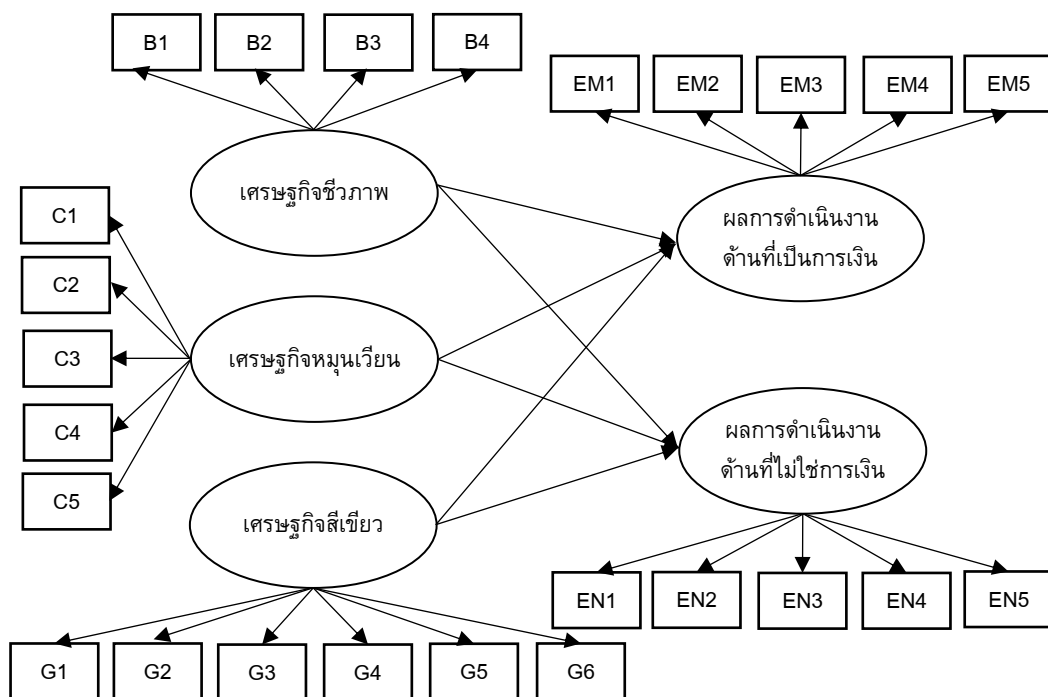
ปัจจัยเศรษฐกิจหมุนเวียน ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ การเลือกทรัพยากรที่นำกลับมาใช้ใหม่ (C1) การแปรรูปผลิตภัณฑ์เหลือทิ้งให้มีมูลค่าเพิ่ม (C2) การใช้วัตถุดิบอย่างคุ้มค่า (C3) การนำวัตถุดิบกลับมาใช้ซ้ำ (C4) และการซ่อมแซมเครื่องมือ/อุปกรณ์ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ (C5)

ปัจจัยเศรษฐกิจสีเขียว ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (G1) การใช้พลังงานสะอาด เช่น อีวี (EV) เซลล์พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) (G2) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (G3) การลดการใช้สารเคมี (G4) การวางแผนการจัดการขยะ (G5) และ การมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (G6)

ผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ ความมั่นคงขององค์กร (EM1) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก/สถานที่/การให้บริการ (EM2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์/การให้บริการ (EM3) การเพิ่มจำนวนพนักงาน (EM4) และความมั่นคงทางการเงิน (EM5)

ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน ประกอบด้วย 5 ตัวแปร การเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ (EN1) การมีลูกค้าที่จงรักภักดี (EN2) เป็นธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างรับผิดชอบต่อ (EN3) ความสามัคคีเป็นปึกแผ่นของพนักงาน (EN4) และความร่วมมือจากชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (EN5)

สำหรับโมเดลสมมติฐานแสดงดังรูปที่ 1

รูปที่ 1: โมเดลสมมติฐาน

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix-method Research Design) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด เพื่อหาฉันทามติเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผลการดำเนินงาน ทั้ง 2 ด้าน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปจัดทำแบบสอบถามเชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด เพื่อประเมินระดับการรับรู้ตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการดำเนินงาน งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เลขที่หนังสือรับรอง ART 004/2567 รับรองวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2567 สำหรับระเบียบวิธีวิจัยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยเชิงคุณภาพ - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด จำนวนรวม 20 คน จากนั้นทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเฉพาะเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อแรก มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี ข้อที่สอง มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายในองค์กรมากกว่าสองฝ่าย และข้อที่สาม มีความเข้าใจโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนระดับปานกลาง (จากการทดสอบด้วยการสัมภาษณ์ระดับความเข้าใจโดย ติณฐชัย จันทร์อุณา ศศิจันทร์ ปัญจทวี

คณะผู้วิจัย) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นผู้ให้ข้อมูลมีจำนวน 16 คน (รายละเอียดดังตารางที่ 2) ถือว่าเพียงพอต่อการรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งต้องการผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่ 7 ถึง 10 คน (Sandelowski, 1995)

ตารางที่ 2: รายละเอียดของผู้บริหารและพนักงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ที่ผ่านการคัดเลือกเป็นผู้ให้ข้อมูล 16 คน

รหัส	ตำแหน่งฝ่าย	ประสบการณ์ในการทำงาน (ปี)	ระดับความเข้าใจในโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	เพศ	อายุ
CR 1	บริหาร	10	ดีมาก	ชาย	47
CR 2	บริหาร	7	ดี	ชาย	48
CR 3	บริหาร	4	ดี	หญิง	33
CR 4	บริหาร	6	ดี	ชาย	45
CR 5	บุคคล	7	ดีมาก	หญิง	50
CR 6	บุคคล	8	ดีมาก	ชาย	43
CR 7	การตลาด	7	ดีมาก	หญิง	38
CR 8	การตลาด	9	ดีมาก	หญิง	29
CR 9	ฝึกอบรม	10	ปานกลาง	ชาย	32
CR 10	ฝึกอบรม	10	ปานกลาง	หญิง	41
CR 11	ฝึกอบรม	6	ดี	ชาย	33
CR 12	บริการ	6	ดี	หญิง	29
CR 13	บริการ	7	ปานกลาง	ชาย	24
CR 14	บริการ	6	ปานกลาง	ชาย	26
CR 15	บริการ	8	ปานกลาง	ชาย	30
CR 16	บริการ	6	ดี	ชาย	31

ที่มา: ผู้วิจัย

งานวิจัยเชิงปริมาณ - ประชากร คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ซึ่งครอบคลุมทั้ง ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ผู้สนับสนุน องค์กร และชุมชนที่บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด เคยทำธุรกิจหรือกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน จากนั้นทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างให้เป็นไปตามข้อตกลงของการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) โดยอัตราส่วนข้อคำถาม ต่อ จำนวนตัวอย่าง ที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางคือ 15 ต่อ 1 (Hair *et al.*, 2012; Kyriazos, 2018) ซึ่งในการวิจัยนี้มีตัวแปรที่จะใช้เป็นข้อคำถามรวม 25 ข้อ จึงต้องมีกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 375 คน แต่เพื่อป้องกันการปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างมากกว่ากลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำประมาณร้อยละ 10 คือ 38 คน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายในงานวิจัยนี้จึงเท่ากับ 413 คน โดยมีผู้ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยรวม 396 คน สำหรับการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อแรก เป็นผู้

อยู่ในสถานที่ของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ระหว่างการเก็บข้อมูล ข้อที่สองเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี และข้อที่สามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างผ่านเกณฑ์การคัดเลือกข้อแรกจะได้รับการสอบถามความสมัครใจและลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย หากไม่ยินยอมจะทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างคนต่อไปทดแทน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเชิงคุณภาพ - ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) เพื่อประเมินความสอดคล้อง ความเป็นตัวแทน และความชัดเจนของ 25 ตัวแปร และ 5 ปัจจัยตามโมเดลสมมติฐาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 รายการหลัก แต่ละรายการประกอบด้วย 2 ข้อย่อย เช่น รายการหลักที่ 1 ปัจจัยเศรษฐกิจชีวภาพ ข้อย่อยที่ 1 ท่านคิดว่าการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมีความสอดคล้องหรือเป็นตัวแทน หรือมีความชัดเจนสำหรับการอธิบายปัจจัยเศรษฐกิจชีวภาพหรือไม่ อย่างไร ข้อย่อยที่ 2 ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นสำหรับการเพิ่มหรือลดปัจจัยเพื่ออธิบายปัจจัยเศรษฐกิจชีวภาพให้เหมาะสมมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร สำหรับคุณภาพของงานวิจัยเชิงคุณภาพเกิดจากความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) 4 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบแรก ความเชื่อถือได้ (Credibility) เกิดจากการที่หัวหน้าผู้วิจัยมีประสบการณ์ในการสัมภาษณ์มากกว่า 15 ปี จึงสามารถขจัดอคติ ตรวจสอบความเข้าใจของผู้ให้ข้อมูลในประเด็นของข้อคำถาม และแก้ปัญหาการเล่าเรื่องราวที่เป็นประสบการณ์ไม่ดีหรือแต่งเรื่องเกินจริงของผู้ให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี องค์ประกอบที่สอง ความสามารถอ้างอิงผลได้ (Transferability) เกิดจากการบันทึกบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลโดยใช้รหัสและข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่สามารถระบุตัวตนได้ องค์ประกอบที่สาม ความชัดเจนตรวจสอบได้ (Dependability) เกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) โดยผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลจากการถอดเทปสัมภาษณ์ การจดบันทึก และการยืนยันผลการสัมภาษณ์โดยตรงจากผู้ให้ข้อมูล และองค์ประกอบที่สี่ ความสามารถในการยืนยันผลได้ (Confirmability) เกิดจากการสัมภาษณ์และจดบันทึกบทสัมภาษณ์ที่เป็นกลาง ซึ่งผู้วิจัยร่วมจะได้รับการฝึกอบรมโดยหัวหน้าผู้วิจัยและทดลองจดบันทึกข้อมูลก่อนเริ่มการเก็บข้อมูลจริง

งานวิจัยเชิงปริมาณ - ใช้แบบสอบถามมาตรฐานวัดประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินระดับการรับรู้การดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ตามโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของธุรกิจทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน ซึ่งแบ่งระดับการรับรู้ตั้งแต่ 5 หมายถึง รับรู้มากที่สุด ไปจนถึง 1 หมายถึง รับรู้น้อยที่สุด สำหรับรายการข้อคำถามถูกสร้างจากคำตอบของผู้ให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 25 ข้อ ตาม 5 ปัจจัยของโมเดลสมมติฐาน (รายละเอียดดังผลการวิจัย) โดยมีผลการทดสอบคุณภาพเครื่องมือจากการหาความตรงกับความเที่ยง ดังนี้

ความตรง ได้จากการหาค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Average of Item Content Validity Index: I-CVI) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของรายการข้อคำถามของแต่ละปัจจัยด้วยแบบวัดประมาณค่า 4 ระดับ (4 คือ ตรงกันมากที่สุด จนถึง 1 คือ ไม่ตรงกัน) ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการบริหารจัดการกีฬา มี

ตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป มีความเชี่ยวชาญในโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (มีส่วนร่วมในระดับนโยบายขององค์กรระดับชาติหรือเคยเป็นวิทยากรเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน) และมีบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ในฐานข้อมูลระดับชาติขึ้นไปจำนวนไม่น้อยกว่า 3 บทความ ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้มีการปรับปรุงแก้ไขรายการข้อคำถามเล็กน้อย โดยค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหารายชื่อเท่ากับ 0.94 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Ayre and Scally, 2014) สำหรับ ความเที่ยง ได้จากการหาค่าครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha) โดยแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิถูกนำไปทดลองเก็บข้อมูลในกลุ่มผู้ใช้บริการของเชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด จำนวน 45 คน จากนั้นคำตอบของการตอบแบบสอบถามถูกนำมาวิเคราะห์ค่าครอนบาคอัลฟาได้เท่ากับ 0.89 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้เช่นกัน (Taber, 2018)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเชิงคุณภาพ - มีลำดับการเก็บข้อมูล 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ติดต่อประสานงานไปยังประธานกรรมการบริหาร บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด เพื่อขอความอนุญาติทำการวิจัย ใช้ชื่อหน่วยงาน และขอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ขอความยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัยจากผู้ให้ข้อมูล และนัดหมายสัมภาษณ์ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแบบตัวต่อตัว ณ ห้องประชุมของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด (ดังรายละเอียดที่กล่าวไปแล้วในเครื่องมือการวิจัย) ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทุกคนจะมีสภาพแวดล้อมการสัมภาษณ์เหมือนกัน และขั้นตอนที่ 4 ให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันผลการสัมภาษณ์ของตนเอง สำหรับการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ดำเนินการในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

งานวิจัยเชิงปริมาณ - แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ฝึกอบรมผู้ช่วยวิจัย 2 คน ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เกณฑ์การคัดเลือกของกลุ่มตัวอย่าง และรายละเอียดรายการข้อคำถามในของแบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 2 ผู้ช่วยวิจัยทดลองตอบแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเองโดยสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 ผู้ช่วยวิจัยเก็บข้อมูลโดยเชิญชวนให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามผ่านการสแกนคิวอาร์โค้ด ซึ่งระยะเวลาการเก็บข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2567 ทั้งนี้ หากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้ช่วยวิจัยจะไม่เก็บข้อมูลซ้ำ และขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยตรวจสอบผลการตอบแบบสอบถามโดยติดตามจากฐานข้อมูลในกูเกิ้ลฟอร์ม (Google Form) โดยแจ้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ไปยังผู้ช่วยวิจัยทุกวัน และนับจำนวนกลุ่มตัวอย่างจนครบตามกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 396 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเชิงคุณภาพ - ใช้ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการสรุปใจความสำคัญ (Thematic Analysis) ประกอบด้วยการจัดทำรายละเอียดข้อมูล (Transcripts) และจัดกลุ่มแบ่งเนื้อหาใจความสำคัญ (Codes) ของผลการสัมภาษณ์ จากนั้น นำข้อมูลที่

ได้มาเรียบเรียงและวิเคราะห์เชิงบรรยาย (Descriptive Analysis) และตีความแบบอุปนัย (Analytic Induction) วิเคราะห์ประเด็นสำคัญ ประเด็นย่อย หัวข้อย่อย ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลให้มีความแม่นยำ น่าเชื่อถือ (Strauss and Corbin, 1990) รวมทั้งป้องกันความผิดพลาดด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (ดังรายละเอียดที่กล่าวไปแล้วในเครื่องมือการวิจัย)

งานวิจัยเชิงปริมาณ - โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส เวอร์ชัน 21 (SPSS version 21.0) และเอ็มพลัส เวอร์ชัน 5.21 (Mplus 5.21) ที่ได้รับลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมายถูกใช้เป็นโปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน และสมการเชิงโครงสร้างตามลำดับ สำหรับการใช้อยู่สถิติเชิงพรรณนาเป็นการวิเคราะห์ลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างและค่าเฉลี่ยของรายการข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดความหมายของค่าเฉลี่ยการรับรู้ จากการแบ่งอันดับภาคชั้น 5 ระดับ (4.21 - 5.00 คือ มาก/ดีที่สุด จนถึง 1.00 - 1.80 คือ น้อย/แย่ที่สุด) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันเป็นการวิเคราะห์เพื่อสกัด 25 ตัวแปรให้เป็น 5 ปัจจัยตามโมเดลสมมติฐาน และสำหรับการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างเป็นการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทางตรงตามโมเดลสมมติฐาน

นอกจากนี้ การพิจารณาความสอดคล้องของสมการเชิงโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กำหนดจากดัชนีความเหมาะสมตามเกณฑ์ค่าวิกฤต (Cut-off Criteria) 5 ดัชนี ได้แก่ ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative χ^2) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ดัชนีทัทเกอร์-ลูวิส (Tucker-Lewis Index: TLI) ค่ารากที่สองของค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual: SRMR) (Hu and Bentler, 1999) ทั้งนี้ หากค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ค่าวิกฤต จะมีการปรับโมเดล (Model Respecification) โดยพิจารณาจากดัชนีการปรับโมเดล (Model Modification Indices) (Kline, 2015)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนตามระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด และ ผลการสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และผลการทดสอบรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างตามโมเดลสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด

ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (13 คน หรือร้อยละ 81.25) แสดงความคิดเห็นว่า 25 ตัวแปร มีความสอดคล้อง มีความเป็นตัวแทน และมีความชัดเจนสำหรับการอธิบาย 5 ปัจจัยตามโมเดลสมมติฐานพอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอให้ปรับปรุงข้อคำถามของตัวแปรในแต่ละปัจจัยให้มีความเฉพาะเจาะจงกับบริบทของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ดังนี้

เศรษฐกิจชีวภาพ

“ผมคิดว่าตัวแปร ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ ข้อที่4 ด้านการประยุกต์ใช้วัสดุธรรมชาติในการผลิตผลิตภัณฑ์ ควรปรับคำถามเป็น การประยุกต์ใช้วัสดุธรรมชาติในการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ เนื่องจาก CMRCA มีสินค้าที่ผลิตจากวัสดุชีวภาพ คือ หมวกกันน็อคสำหรับปีนผาและปีนเขา รวมทั้งมี การบริการที่เกี่ยวข้องกับวัสดุชีวภาพ คือ กิจกรรมindoor Climbing Camp” (CR 1 บริหาร เพศชาย อายุ 47 ปี)

เศรษฐกิจหมุนเวียน

“ดิฉันคิดว่า คำว่า การรีไซเคิลของเหลือใช้ ควรเปลี่ยนเป็น เป็นการนำวัตถุดิบกลับมาใช้ซ้ำ เนื่องจาก เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจในข้อความมากขึ้น เหตุเพราะว่า CMRCA มีวัตถุดิบที่นำกลับมาใช้ซ้ำ เช่น วัตถุดิบที่ทำมาจากพลาสติก เป็นต้น” (CR 7 การตลาด เพศหญิง อายุ 38 ปี)

“ข้อความเรื่องการประยุกต์ใช้วัสดุเหลือใช้ ควรเป็น การซ่อมแซมเครื่องมือ/อุปกรณ์ใน กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ เนื่องจาก CMRCA เป็นหน่วยงานที่คำนึงถึงความคุ้มค่าของ การวัสดุ อุปกรณ์ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ อยู่ทุกขั้นตอน เช่น การรักษาซ่อมแซม อุปกรณ์ปีนหน้าผาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดียิ่งขึ้น ตรวจสอบและเช็คความพร้อมก่อนการใช้งาน ทุกครั้ง” (CR 16 บริหาร เพศชาย อายุ 31 ปี)

เศรษฐกิจสีเขียว

“คำถามด้านเศรษฐกิจสีเขียว ควรคำนึงถึงการมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (อนุรักษ์ สภาพแวดล้อม) เนื่องจาก CMRCA เป็นหน่วยงานที่มีกิจกรรมร่วมกับสิ่งแวดล้อมไปส่วนใหญ่ จึง คำนึงถึงการมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการออกแคมป์ปีน การปีนหน้า ผาจริง ดังนั้นเราจะไม่มองข้ามการอนุรักษ์หรือการดำรงไว้ซึ่งธรรมชาติอยู่เสมอ ควรมีอยู่ในข้อความ ครับผม” (CR 2 บริหาร เพศชาย อายุ 48 ปี)

ผลการดำเนินงานด้านการเงิน

“ควรปรับคำถามว่า ผลการดำเนินงานด้านการเงิน จากรายได้ขององค์กร เป็น ความ มั่นคงขององค์กร เนื่องจากรายได้ขององค์กร CMRCA ไม่ได้สะท้อนถึงความยั่งยืนขององค์กรทั้งหมด หากจะให้ผู้ถึงเรื่องความยั่งยืนขององค์กร ความมั่นคง เป็นคำที่อธิบายได้ชัดเจนกว่า ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ของรายได้ เรื่องของบุคลากร เรื่องของความปลอดภัย ล้วนเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความมั่นคงขององค์กรได้ ดีกว่าค่ะ” (CR 3 บริหาร เพศหญิง อายุ 33 ปี)

ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน

“ข้อความเรื่องข้อสัถย์ต่อองค์กร ควรปรับเป็น การมีลูกค้าที่จงรักภักดี จะสื่อถึงความหมาย ได้ชัดเจนกว่าครับ ไม่ว่าจะเป็นด้านสินค้าหรือบริการ ความเชื่อใจ ไว้วางใจต่อองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ กระผม ก่อนข้างใส่ใจเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรก” (CR 4 บริหาร เพศชาย อายุ 45 ปี)

ผลการสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน ส่วนมากเป็นผู้มาใช้บริการบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด ช่วงเดือนมีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2567 (209 คน หรือ ร้อยละ 52.77) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (187 คน หรือร้อยละ 47.22) ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด เชียงใหม่ (132 คน หรือร้อยละ 33.33) เป็นเพศชาย (198 คน หรือร้อยละ 50.00) และอายุอยู่ระหว่าง 25 – 35 ปี (148 คน หรือร้อยละ 37.37)

สำหรับผลการสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด แบ่งเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์การวิจัยคือ ผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด กับ ผลการทดสอบรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างตามโมเดลสมมติฐาน ตามรายละเอียดในตารางที่ 3 – 5

ตารางที่ 3: ผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด (n = 396)

ระดับการรับรู้ผลการดำเนินงานขององค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วน	ความหมาย
		เบี่ยงเบน มาตรฐาน	
<u>ผลการดำเนินงานด้านการเงิน</u>	4.19	0.04	มาก
ความมั่นคงขององค์กร (EM1)	4.33	0.87	มากที่สุด
การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก/สถานที่/การให้บริการ (EM2)	4.20	0.86	มาก
การพัฒนาผลิตภัณฑ์/การให้บริการ (EM3)	4.15	0.85	มาก
การเพิ่มจำนวนพนักงาน (EM4)	4.15	0.91	มาก
ความมั่นคงทางการเงิน (EM5)	4.11	0.79	มาก
<u>ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน</u>	4.20	0.02	มาก
การเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ (EN1)	4.20	0.82	มาก
การมีลูกค้าที่จงรักภักดี (EN2)	4.23	0.85	มากที่สุด
เป็นธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างรับผิดชอบ (EN3)	4.17	0.83	มาก
ความสามัคคีเป็นปึกแผ่นของพนักงาน (EN4)	4.19	0.89	มาก
ความร่วมมือจากชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (EN5)	4.20	0.86	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.19	0.00	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการรับรู้ผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด ในด้านที่เป็นการเงิน และด้านที่ไม่ใช่การเงิน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 อยู่ในระดับมาก ผลการดำเนินงานของบริษัทรายด้านที่เป็นการเงิน ด้านความมั่นคงขององค์กร มีค่าเฉลี่ย 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน ด้านการมีลูกค้าที่จงรักภักดี มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4: ผลการวิเคราะห์ดัชนีความเหมาะสมตามเกณฑ์ค่าวิกฤตสำหรับรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดล
เศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มมิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด
(n = 396)

ดัชนีความเหมาะสม	เกณฑ์ ค่าวิกฤต	ผลการวิเคราะห์ ดัชนีความเหมาะสม	การแปลผล
ค่าไค-สแควร์ สัมพัทธ์	< 2.00	1.186	เหมาะสม
ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ	≥ .95	0.977	เหมาะสม
ดัชนีหักเกอร์-ลูวิส	≥ .95	0.963	เหมาะสม
ค่ารากที่สองของค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย	< .06	0.031	เหมาะสม
ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน	< .08	0.062	เหมาะสม

จากตารางที่ 4 พบว่า ดัชนีความเหมาะสม ทั้ง 5 ดัชนี มีผลการวิเคราะห์เป็นไปตามเกณฑ์ค่า
วิกฤตและมีความเหมาะสมทุกดัชนี

ตารางที่ 5: ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันรูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผล
การดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มมิ่ง แอตเวนเจอร์ จำกัด (n = 396)

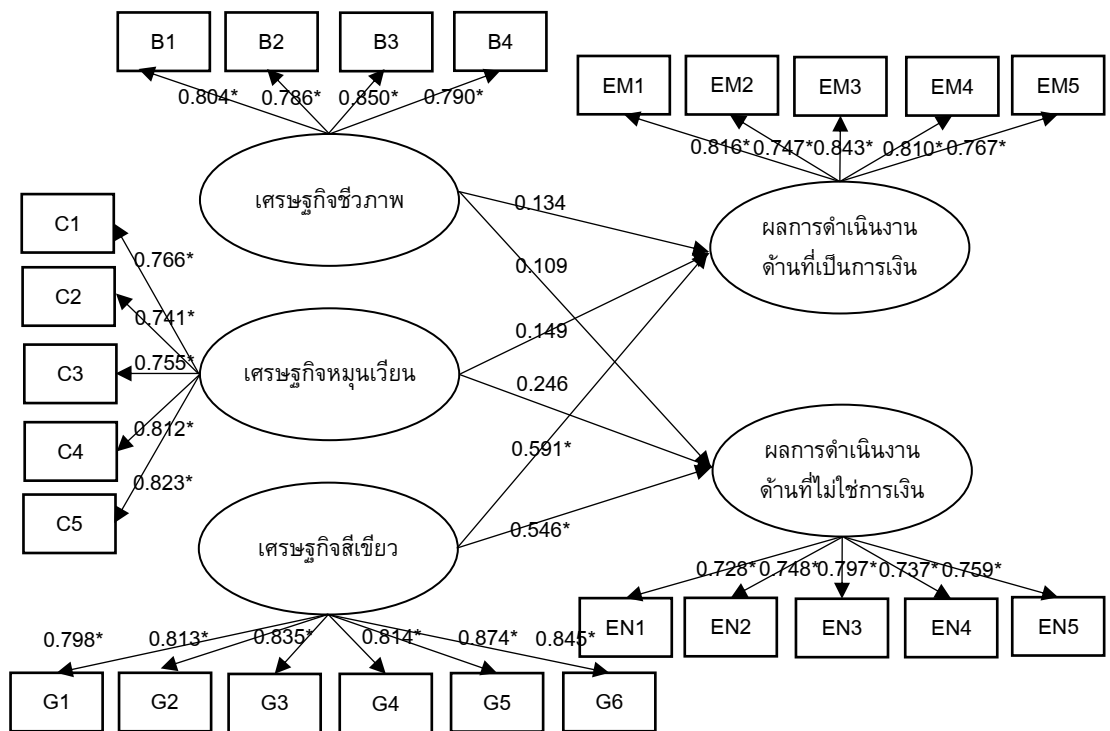
ปัจจัย	ตัวแปร	ค่าน้ำหนักปัจจัย			ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (R ²)
		ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัย (Standardized factor loading)	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error)	ค่าที่ (t)	
เศรษฐกิจชีวภาพ	B1	0.804	0.019	41.367*	0.647
	B2	0.786	0.021	37.603*	0.617
	B3	0.850	0.016	53.593*	0.723
	B4	0.790	0.021	38.462*	0.624
เศรษฐกิจหมุนเวียน	C1	0.766	0.022	34.826*	0.586
	C2	0.741	0.024	31.149*	0.549
	C3	0.755	0.023	33.114*	0.570
	C4	0.812	0.018	43.980*	0.659
	C5	0.823	0.018	46.947*	0.678
เศรษฐกิจสีเขียว	G1	0.798	0.019	41.348*	0.636
	G2	0.813	0.018	44.970*	0.661
	G3	0.835	0.016	51.324*	0.697

ปัจจัย	ตัวแปร	ค่าน้ำหนักปัจจัย			ค่าสหสัมพันธ์ พหุคูณ ยกกำลังสอง (R ²)
		ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนัก	ค่าความคลาดเคลื่อน		
		ปัจจัย (Standardized factor loading)	มาตรฐาน (Standard error)	ค่าที (t)	
	G4	0.814	0.018	45.244*	0.662
	G5	0.874	0.013	67.090*	0.763
	G6	0.845	0.015	54.740*	0.714
ผลการ ดำเนินงานของ ธุรกิจด้านที่เป็น การเงิน	EM1	0.816	0.019	43.233*	0.666
	EM2	0.747	0.024	30.950*	0.558
	EM3	0.843	0.017	50.352*	0.710
	EM4	0.810	0.019	41.830*	0.656
	EM5	0.767	0.023	33.919*	0.588
ผลการ ดำเนินงานของ ธุรกิจด้านที่ไม่ใช่ การเงิน	EN1	0.728	0.025	28.943*	0.530
	EN2	0.748	0.024	31.592*	0.560
	EN3	0.797	0.020	39.825*	0.636
	EN4	0.737	0.025	30.069*	0.543
	EN5	0.759	0.023	33.083*	0.576

* p < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า 15 ตัวแปรถูกสังกัดเป็น 5 ปัจจัยตามโมเดลสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีความสัมพันธ์เชิงบวกทุกตัวแปร ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.728 – 0.874 และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักปัจจัยน้อยที่สุดกับมากที่สุด คือ การซ่อมแซมเครื่องมือ/อุปกรณ์ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ (C5) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสองมีค่าอยู่ระหว่าง 0.530 – 0.763 ซึ่งมากกว่า 0.400 บ่งบอกว่าทุกตัวแปรมีความเหมาะสมในการสังกัดปัจจัย (Kline, 2015)

นอกจากนี้ การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง พบว่า มี 2 เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของธุรกิจที่มีอิทธิพลอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เศรษฐกิจสีเขียว – ผลการดำเนินงานด้านที่เป็นการเงิน และ เศรษฐกิจสีเขียว – ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงิน โดยค่าอิทธิพลของทั้ง 6 เส้นทางอยู่ระหว่าง 0.109 – 0.591 สำหรับค่าตัวแปรของการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างแสดงดังรูปที่ 2

* $p < .05$

ค่าไค-สแควร์ สัมพัทธ์ เท่ากับ 1.186 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ เท่ากับ 0.977

ดัชนีหักเกอร์-ลูวิส เท่ากับ 0.963 ค่ารากที่สองของค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย เท่ากับ 0.031 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.062

รูปที่ 2: รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้การดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด ในระดับมาก โดยรับรู้การดำเนินงานด้านการเงินอยู่ในระดับมาก และรับรู้การดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบสมการเชิงโครงสร้างของโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มมิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งประกอบด้วย 25 ตัวแปร 5 ปัจจัย เศรษฐกิจสีเขียวมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับเศรษฐกิจชีวภาพกับเศรษฐกิจหมุนเวียนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลตามข้อค้นพบนี้เป็น 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 เศรษฐกิจสีเขียวมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีค่าอิทธิพลเส้นทาง 0.591 และ 0.546 ตามลำดับ สอดคล้องกับ การดำเนินงานของอุตสาหกรรมโรงแรม ซึ่งโรงแรมสีเขียวมีปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อ

ความได้เปรียบทางการแข่งขัน ในเรื่องของการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือ การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน (Duangsa, 2019) หรือจะเป็นอุตสาหกรรมเกษตร โดยโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด ดอยตุง ธิญ์พีช (Jeenaboonrueang, 2022) และธุรกิจศูนย์ฝึกกีฬาเทนนิสในประเทศไทย ที่เศรษฐกิจสีเขียวมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (Panjasilpa and Prayurhong, 2022) ทั้งนี้ บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด แสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจสีเขียวที่โดดเด่น ได้แก่ มีการใช้อุปกรณ์เป็นหน้าผาที่ทำจากวัสดุรีไซเคิล (การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) มีการใช้น้ำสะอาดและเครื่องล้างอุปกรณ์กีฬาที่มีแรงดันสูง (การลดการใช้สารเคมี) มีการใช้อุปกรณ์บรรจุอาหารและเครื่องดื่มแบบนำกลับมาใช้ใหม่ ลดขยะที่จะเกิดขึ้นระหว่างการทำกิจกรรม (การวางแผนเรื่องการจัดการขยะ) และมีการควบคุมการทำกิจกรรมระหว่างเส้นทางการบินหน้าผาให้ผู้ให้บริการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม เช่น การออกค่ายพักแรมเพื่อฝึกบินหน้าผาจริงด้วยการเดินตามเส้นทางที่ไม่รบกวนสัตว์ป่าและไม่แผ้วถางป่าเพื่อสร้างทางเดินใหม่ และการออกแบบกิจกรรมระหว่าง การออกค่ายพักแรมต้องไม่ทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการไม่ตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น (การมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (อนุรักษ์สภาพแวดล้อม) การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจสีเขียวของ บริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด จึงส่งผลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการรับรู้ผลการดำเนินงานทั้งด้านที่เป็นการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงินจากอิทธิพลของเศรษฐกิจสีเขียวในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19 และ 4.20 ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจสีเขียวมีผลต่อการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินมากกว่าด้านที่ไม่ใช่การเงิน ซึ่งเป็นไปตาม 5 ตัวแปรของผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินได้แก่ ตัวแปรที่ 1 ความมั่นคงขององค์กร (EM1) โดยการออกค่ายพักแรมที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้สภาพแวดล้อมอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ธุรกิจจึงสามารถดำเนินกิจการได้หลายปีอย่างมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับ กลยุทธ์การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันธุรกิจโรงแรมสีเขียวส่งผลต่อความมั่นคงของธุรกิจโรงแรมสีเขียว (Duangsa, 2019) ตัวแปรที่ 2 การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก/สถานที่/การให้บริการ (EM2) โดยการใช้เครื่องจักรที่ใช้สำหรับการทำความสะอาดอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพทำให้เกิดการประหยัดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการแต่งตั้งระบบจองห้องพักหลากหลายช่องทางสามารถเข้าถึงข้อมูลโรงแรมได้สะดวกรวดเร็ว (Duangsa, 2019) ตัวแปรที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์/การให้บริการ (EM3) โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการบินหน้าผาให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อดึงดูดความสนใจแก่ลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/การให้บริการ โดยการใช้วัสดุที่ต้องสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำมาผลิตใหม่ (Duangsa, 2019) ตัวแปรที่ 5 ความมั่นคงทางการเงิน (EM5) การลดต้นทุนเรื่องวัสดุอุปกรณ์การทานอาหารและเครื่องดื่มโดยวางแผนเรื่องการจัดการขยะในระหว่างการออกค่ายพักแรม หากหน่วยงานลดต้นทุนส่วนนี้ก็จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินได้ ซึ่งสอดคล้องกับ การดำเนินงานของโรงแรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและต้นทุนต่ำที่มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายด้านการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจึงส่งผลต่อการดำเนินงานในระยะยาว (Duangsa, 2019) ทั้งนี้ตัวแปรที่น่าสนใจ ได้แก่ ตัวแปรที่ 4 การเพิ่มจำนวนพนักงาน (EM4) โดยบริษัท เชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดเวนเจอร์ จำกัด มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะพนักงานบางเวลาที่เป็นนักศึกษาหลังจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึง

ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านที่เป็นตัวเงิน ซึ่งขัดแย้งกับการแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจของห้างหุ้นส่วนจำกัด ดอยตุงชัยพีช ที่ใช้กลยุทธ์การลดแรงงานในบางกิจกรรม โดยการนำโดรนมาใช้ในการให้ปุ๋ยแทนแรงงาน (Jeenaboonrueang, 2022) สิ่งเหล่านี้บ่งบอกว่าเศรษฐกิจสีเขียวมีบทบาทสำคัญต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ธุรกิจอุตสาหกรรมโรงแรม และธุรกิจอุตสาหกรรมการเกษตร แต่บริษัทเชียงใหม่ ร็อกโคลล์มิ่ง แอดแวนเจอร์ จำกัด มีผลการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจงด้านการเพิ่มจำนวนพนักงาน การขยายฐานธุรกิจ มีการเพิ่มกิจกรรมการออกค่ายพักแรมที่เพิ่มมากขึ้นจึงส่งผลต่อการจ้างงานเพิ่มขึ้น

ประเด็นที่ 2 เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจหมุนเวียนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานในด้านที่ไม่เป็นการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งค่าอิทธิพลเส้นทางถือว่าน้อย (ระหว่าง 0.109 และ 0.246) บ่งบอกว่า การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุน การใช้นวัตกรรมทดแทนแรงงานคน และการประยุกต์ใช้วัฒนธรรมชาติในการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ (เศรษฐกิจชีวภาพ) กับ การเลือกทรัพยากรที่น่ากลับมาใช้ใหม่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์เหลือทิ้งให้มีมูลค่าเพิ่ม การใช้วัตถุดิบอย่างคุ้มค่า การนำวัตถุดิบกลับมาใช้ซ้ำ และการซ่อมแซมเครื่องมือ/อุปกรณ์ ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์/สินค้า/บริการ (เศรษฐกิจหมุนเวียน) มีอิทธิพลต่อความมั่นคงขององค์กร การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก/สถานที่/การให้บริการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/การให้บริการ การเพิ่มจำนวนพนักงาน และความมั่นคงทางการเงิน (ตัวชี้วัดด้านการเงิน) กับ การเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ การมีลูกค้าที่จงรักภักดี เป็นธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างรับผิดชอบ ความสามัคคีเป็นปึกแผ่นของพนักงาน ความร่วมมือจากชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ตัวชี้วัดด้านที่ไม่ใช่การเงิน) ในระดับน้อย และเป็นข้อค้นพบเช่นเดียวกับการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนจำกัด ดอยตุงชัยพีช เฉพาะเศรษฐกิจชีวภาพกับเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการเงิน (Jeenaboonrueang, 2022) จึงอาจกล่าวได้ว่า เศรษฐกิจชีวภาพกับเศรษฐกิจหมุนเวียนควรได้รับการผลักดันให้มีการนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นในอุตสาหกรรมกีฬาเพื่อให้มีอิทธิพลเชิงประจักษ์ต่อผลการดำเนินงานทั้งสองด้าน

ทั้งนี้ เศรษฐกิจชีวภาพกับเศรษฐกิจหมุนเวียนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งแตกต่างกับอุตสาหกรรมการเกษตร (Jeenaboonrueang, 2022) ถือเป็นสิ่งยืนยันว่า เศรษฐกิจชีวภาพกับเศรษฐกิจหมุนเวียนควรได้รับการสนับสนุนให้เกิดการนำไปบูรณาการในการดำเนินงานของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมกีฬาซึ่งอาจต้องประยุกต์แนวคิดจากอุตสาหกรรมการเกษตร เช่น การใช้เครื่องจำหน่ายบัตรผ่านประตูหรือแพ็คเกจฝึกบินหน้าผา ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ลดต้นทุน และเป็นการใช้นวัตกรรมทดแทนแรงงานคน การส่งเสริมการขายให้ลูกค้าที่ฝึกบินหน้าผาตามเส้นทางธรรมชาติได้รับสิทธิพิเศษในการซื้อสินค้าหรือบริการอื่น หรือการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการออกค่ายพักแรมอย่างทะนุถนอมตามวิธีการใช้งานซึ่งจะส่งเสริมการใช้วัตถุดิบอย่างคุ้มค่าและลดการลงทุนในการซื้ออุปกรณ์ใหม่ ร่วมกับการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ในการบินหน้าผาให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้า เป็นต้น การส่งเสริมการใช้เศรษฐกิจชีวภาพกับเศรษฐกิจหมุนเวียนนี้น่าจะก่อให้เกิดความภักดีต่อขององค์กรและส่งผลต่อผลการ

ดำเนินงานทั้งสองในระยะยาวอย่างยั่งยืนต่อไป (D'Amato *et al.*, 2017; Maimun *et al.*, 2022; Noriya *et al.*, 2023)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นข้อมูลให้กับผู้ประกอบการธุรกิจกีฬาได้ว่าโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาเพิ่มผลการดำเนินงานด้านการเงินด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว ตัวอย่างเช่น การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการบินหน้าผา หรือแม้กระทั่งหน้าผาจำลอง ควรใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด รวมถึงการเปลี่ยนระบบการใช้พลังงานทดแทน เช่น การติดตั้งเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) แทนการใช้พลังงานไฟฟ้า การวางแผนการจัดการขยะ ยังเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากองค์กรค่อนข้างมีกิจกรรมกลางแจ้ง มีบุคลากรที่หลากหลาย การใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติหลายวันต่อหนึ่งกิจกรรม ดังนั้นการเกิดขึ้นของขยะย่อมส่งผลให้ต้องคำนึงถึงวิธีการจัดการกับขยะ ไม่ว่าจะเป็นการแยกขยะ การจัดการกับขยะที่สามารถนำมาหมักเวียนเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าของสิ่งแวดล้อมที่ใช้ไป ถ้าหากองค์กรสามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดเป้าหมายไว้ได้ อาจจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในอนาคตได้อีกด้วย

2. ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่การเงินก็ควรได้รับการบริหารจัดการตามหลักการเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อนำไปสู่การสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันและประสิทธิผลองค์กร ตัวอย่างเช่น การเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับ การมีลูกค้าที่จงรักภักดี การเป็นธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเป็นปีกแผนของพนักงาน รวมถึงความร่วมมือจากชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดซึ่งสามารถนำไปสู่ปัญหาการวิจัยในอนาคต กล่าวคือ ผลจากการวิจัยนี้เป็นข้อมูลตัวแทนของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา (Cluster) เฉพาะกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ หากมีการศึกษาที่ครอบคลุมจำนวนธุรกิจที่มากขึ้นในแต่ละกลุ่มธุรกิจหรือมีการสุ่มธุรกิจที่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มธุรกิจ จะช่วยสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้กับนักลงทุนหรือผู้ประกอบการธุรกิจสำหรับการก่อตั้งหรือขับเคลื่อนธุรกิจ สำหรับกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกีฬาและการออกกำลังกาย กลุ่มกีฬาอาชีพ กลุ่มการศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา กลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ และกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์กีฬา

2. บุคลากรแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจกีฬาที่นอกเหนือจากโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานของธุรกิจกีฬาได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่นมากน้อยเพียงใด เช่น ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการบริหารจัดการองค์กร เป็นต้น

รายการอ้างอิง/Refernces

- Ayre, C. and Scally, A. J. 2014. Critical values for Lawshe's content validity ratio: Revisiting the original methods of calculation. **Measurement and Evaluation in Counseling and Development**. Vol. 47. No. 1. 79 - 86.
- Bugge, M. M., Hansen, T. and Klitkou, A. 2016. What is the bioeconomy? A review of the literature. **Sustainability**. Vol. 8. No. 7. 1 - 22.
- Chaiphawang, K. 2022. The relationship between business resources, competitive advantage strategies and implementation of the BCG economic model of community enterprises in Chiang Rai province. **Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology**. Vol. 7. No. 12. 1091 - 1106.
- Chankuna, D. 2020. Structural equation model of effective fitness centers in Bangkok metropolitan and vicinity region. **Academic Journal of Thailand National Sports University**. Vol. 12. No. 1. 85 - 96.
- Chankuna, D., Chanthonsarasom, A., Inchana, K., Sukdee, T. and Sriboon, N. 2021. Impact of COVID-19 on sport industry in Thailand. **Academic Journal of Thailand National Sports University**. Vol. 13. No. 2. 263 - 276.
- Chutipongdech, T. and PHOB-UDOM, P. 2022. The BCG economy model and its application for sports event management in Thailand. **Journal of Sports Science and Technology**. Vol. 22. No. 2. 13 - 31.
- D'Amato, D., Droste, N., Allen, B., Kettunen, M., Lahtinen, K., Korhonen, J., Leskinen, P., Matties, B. D. and Toppinen, A. 2017. Green, circular, bio economy: A comparative analysis of sustainability avenues. **Journal of Cleaner Production**. Vol. 168. No. 1. 716 - 734.
- Duangsa, B., Saorom, V. and Wongkam, K. 2019. Green hotel management model for creating competitive advantage in Thailand. **Governance Journal**. Vol. 8. No. 1. 476 - 496.
- Hair, J. F., Sarstedt, M., Ringle, C. M. and Mena, J. A. 2012. An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research. **Journal of the Academy of Marketing Science**. Vol. 40. No. 3. 414 - 433.
- Hu, L.-t. and Bentler, P. M. 1999. Cutoff criteria for fit indices in covariance structure analysis: conventional criteria versus new alternatives. **Structural Equation Modeling**. Vol. 6. No. 3. 1 - 55.

- Jeenaboonrueang, S. 2022. Driving business with BCG economy: A case study of Doitung grains partnership limited. **Academic Journal Phranakhon Rajabhat University**. Vol. 13. No. 2. 48 - 65.
- Kaosa-ard, M. 1998. Economic development and institutional failures in Thailand. **TDRI Quarterly Review**. Vol. 13. No. 1. 3 - 11.
- Kline, R. B. 2015. **Principles and practice of structural equation modeling**. 4th Ed. New York, NY: The Guilford Press.
- Korhonen, J., Honkasalo, A. and Seppälä, J. 2018. Circular economy: The concept and its limitations. **Ecological Economics**. Vol. 143. 37 - 46.
- Kyriazos, T. 2018. Applied psychometrics: Sample size and sample power considerations in factor analysis (EFA, CFA) and SEM in general. **Psychology**. Vol. 9. No. 8. 2207 - 2230.
- Loiseau, E., Saikku, L., Antikainen, R., Droste, N., Hansjürgens, B., Pitkanen, K., Leskinen, P. Kuikman, P. and Thomsen M. 2016. Green economy and related concepts: An overview. **Journal of Cleaner Production**. Vol. 139. No. 15. 361 - 371.
- Maimun, T., Thongmark, C., Rattanatai, B. and Rojanadilok, T. 2022. BCG economic model for balanced and sustainable development. **EAU Heritage Journal Social and Humanities**. Vol. 13. No. 2. 14 - 27.
- Ministry of Sports and Tourism. 2023. 7th **National sports development plan (B.E. 2566 – 2570)**. Bangkok: Author.
- Noriya, W., Yodmongkol, N., Jarueksil, S., Sirirut, W., Soonthornpalin, C and Putthasri, W. 2023. Holistic sports management and exercise promotion under the concept of an economic model for sustainable development. **Academic Journal of Thailand National Sports University**. Vol. 15. No. 3. 57 - 71.
- Panjasilpa, P. and Prayurhong, N. 2022. Casual factors influencing competitive advantage and performance of tennis training center business in Thailand. **Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology**. Vol. 7. No. 5. 82 - 98.
- Sandelowski, M. 1995. Sample size in qualitative research. **Research in Nursing and Health**. Vol. 18. No. 2. 179 - 183.
- Strauss, A and Corbin, J. 1990. **Basics of qualitative research: grounded theory procedures and techniques**. Newbury Park, CA: Sage.

Taber, K. S. 2018. The use of Cronbach's alpha when developing and reporting research instruments in science education. **Research in Science Education**. Vol. 48. 1273 - 1296.